

Byggja eftir fermetrunum hjá lánistovni

Føroyingar byggja nú minni sethús enn fyrr.

Tey flestu royna at hava húsini minni enn 120 fermetrar, sum er tað magiska talið hjá Húsálansgrunninum. Hús upp til 120 fermetrar fáa størsta lánið, í lötuni 210.000 kr. Og tað er umráðandi at fáa so nógv sum gjørligt frá Húsálansgrunninum, tí hansara lán eru tey lagaigastu.

Í ársfrágreiðingini hjá Húsálansgrunninum fyri 1986, sum júst er komin, er eitt yvirlit, sum sigur í

hvørjum stöðarbólki húsini eru, lán verða latin til. Tølini eru púra greið: í 1986 vóru 77 av hvørjum hundrað húsum minni enn 120 fermetrar, 17 vóru millum 120 og 135 og bara 6 vóru millum 135 og 150 fermetrar.

Sjey umsóknir vórðu vistar aftur, tí húsini, sambært tekning, vóru størri enn 150 fermetrar.

Í 1982/83 vóru 39 av hvørjum hundrað húsum undir 120 fermetrar, 43 vóru millum 120 og 135 og

18 millum 135 og 150 fermetrar.

Næstan 50 milliónir

Húsálansgrunnurin játtaði í fjór 480 nýggj hús, 253 til nýggj sethús, 130 umbyggingarlán og 97 umbyggingarlán blivu hækkað. Harafturat koma 12 lán til at keypa eldri hús og tvey til at byggja hús til varandi røslutarnað.

Grunnurin rindaði út 46,8 mill. kr. í fjór.

Her, við J. Paturssonar-gotu, hevur Húsálansgrunnurin nú verið í nokur ár. Men 1. oktober í ár er teigumálið úti. Grunnurin verður kortini ikki húsvillur, tí hann hevur saman við tveimum øðrum almennum grunnum keypt ein skrivstovubygning í Havn.

Flutt verður, so skjótt liðugt er at innrætta.

	Lán til nýggj sethús		Lán til gomul sethús		Umbygg- ingarlán		Fólka- tal
	1986	íalt	1986	íalt	1986	íalt	
Norðoyar	23	488	2	2	18	275	6.016
Eysturoy	47	993	0	0	26	305	10.196
Streymoy	38	605	3	3	10	124	5.616
Vágar	20	241	1	1	16	99	2.944
Sandoy	6	145	0	0	4	56	1.745
Suðuroy	29	472	2	2	21	197	5.890
Tórshavn	90	1.485	4	4	35	469	13.905
Tilsamans:	253	4.429	12	12	130	1.525	46.312

134 lán vórðu fult afturgoldin í fjór.

Tann 31. desember 1986 vóru tilsamans 5.967 lán í Húsálansgrunninum.

Fram til hendan dag, 31. desember 1986, hevur grunnurin goldið út góðar 403,4 mill. kr. í lánnum móti veðbrevum.

Raksturur í 1986 gav vinning, 5,6 mill. kr., sum er farin í tiltaksgrunnarnar.

Eginognin við árslok var 166,7 mill. kr. Harav eru 43,7 mill. í tiltaksgrunninum.

Í 1986 fekk Húsálansgrunnurin 13,5 mill. kr. úr landskassanum og hann lænti 40 mill. uttanlands og 20 mill. í Føroyum.

Størri heimildir

Húsálansgrunnurin hevur fingið størri heimildir at lata lán.

Hann kann nú lata lán til sethús og íbúðir, sum eru eldri enn tíggu ár. Til

slik keyp fæst upp til 60% av tí, latið verður til nýbygging. Afturgjaldstíðin er 15 ár.

Grunnurin kann nú eisini jætta lán til sethús og íbúðir, sum eru upp til 10 fermetrar størri enn ásetingarnar fyri vanlig hús, tá varandi røslutarnað, sum noyðast at brúka plásskrevjandi hjálparamboð, skulu bógva í húsinum ella íbúðini.

Við umsókn um slíkt lán skulu fylgja læknávátan og ummæli frá MBF (meginfelag teirra brekkað).

hd

Húsálansgrunnurin ger nú sum hinir peningastovnarnir. Ársfrágreiðingin er eitt snotuligt prentlistaverk við talum og stabbamyndum í fleiri litum.

Her er ein talva úr ársfrágreiðingini.

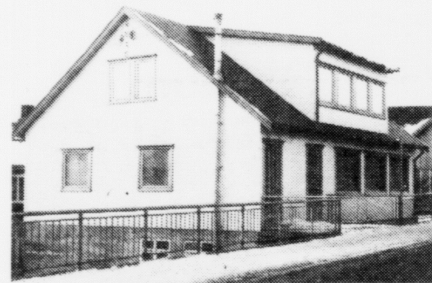
Húsálansgrunnurin játtaði í fjór lán til 253 nýggj sethús.

195 eru minni enn 120 fermetrar, 44 millum 120 og 135 og bara 14 eru størri enn 135 fermetrar.

Fyri fimm árum síðani vóru flestu húsini millum 120 og 135 fm. Og næstan fimta hvørt hús var størri enn 135 fm.

Fyrst í januar í ár vórðu lánini hækkað. Hús undir 120 fermetrar fáa nú 210.000 kr., hús millum 120 og 135 fáa 140.000 kr. og hús millum 135 og 150 fm. fáa 85.000 kr.

Hús, sum eru størri enn 150 fermetrar, fáa ikki lán úr Húsálansgrunninum.



Blokada móti nýggjum størvum

Í lötuni eru 17 serlærarar og pedagogar á skeiði í Havn.

Skeiðið byrjaði eftir páskir og varar tíggu vikur.

Tá skeiðið er liðugt, kunna hesi 17 fólkin kalla seg tali- og hoyrilærara og arbeiða sum slíkur. 14 teirra arbeiða í fólkaskúlanum. Men til teirra eru bara fimm størv.

Ein tali- og hoyrilærari fær betri lön enn ein vanligur serlærari. Tað vil siga, um hann er í einum skipaðum starvi.

Landskúlafyrisingin fer eina ferð í summar at lýsa eftir fimm tali- og

hoyrilærarum. Fýra størv eru nýggj.

Men so er spurningurin, um nakar umsóknir verður til størvini. Tí Føroya lærarafelag hevur avgjørt at lýsa blokada móti teimum. Tað vil siga, felagið noktar limum sínum at søkja.

Ógreið viðurskipti

Lærarafelagið vil hava ymisk viðurskipti viðvíkjandi tali- og hoyrilærara-størvum greið, áðrenn tað loyvir limum sínum at søkja hesi størv.

Lærarafelagið mælti annars frá at hava skeiðið, sum nú er. Felagið helt

ikk, brúk var fyri so nógvum tali- og hoyrilærarum.

Formaðurin í felagnum, Hans Trygvi Henriksen, sigur, at felagið hevði rætt í hesum. 14 lærarar gerast skjótt tali- og hoyrilærarar. Brúk er bara fyri fimm teirra.

— Tey fólkin, sum nú eru á skeiðinum, eru farin á tað við skeivum fortreytum. Tey fóru, tí tørvurin skuldi vera so øgila stórur á fólki við júst hesi útbúgvingini. Og tey vistu, at tali- og hoyrilærarar í skipaðum størvum fáa meira í lön.

Men nú er knappliga

bara brúk fyri nøkrum fáum teirra. Og so spyrja tey seg sjálvi: skulu hini so gera tali- og hoyrilæraraarbeiði fyri vanligu lön?

Krevja tænastubil

Krøvini hjá Lærarafelagnum viðvíkjandi tænastuviðurskiptum hjá tali- og hoyrilærarum eru send Landsstýrinum.

— Vit hava vist á, at hetta er ein samráðingarspurningur millum Landsstýrið og Lærarafelagið. Vit hava tí heitt á felagið um at taka krøvini við, nú tað er farið undir samráðingur við Landsstýrið. Og

vit hava sent Landsstýrinum okkara tilmæli, sigur Hensar Ellingsgaard, landsskúlastjóri.

Formaðurin í Lærarafelagnum sigur, at talan er fyri tað mesta um teknisk krøv. Mest itekniska kravið er kravið um tænastubil. Sum er verður tað hildin vera ein sjálffylgja, tali- og hoyrilærarar hava sín egna bil og brúka hann í arbeiðinum, fyri ávíst endurgjald sjálvandi, sum sambært formanninum í Lærarafelagnum er laturliga lágt. Hann sigur, at tá tali- og hoyrilærari søkir um starv, vigar tað tungt sum kvalifikatión, eigur hann bil. Og hetta kann ikki vera rætt.

Tali- og hoyrilærarar hava brúk fyri bili, tí onkur hevur heila oyggj at røkja. Men hesin bilur skal vera tænastubilur, krevur Lærarafelagið.

Nýggj størv

Í lötuni eru átta tali- og hoyrilærarastørv. Eitt

starv er í Klaksvík, eitt í Eysturoynni, eitt í Norðstreymi, eitt í Vágum, eitt í Sandoyinni, eitt í Suðuroynni og tvey í Suðurstreymi.

Men nú hevur Landskúlafyrisingin skotið upp at skipa fýra størv afturat, eitt í Suðuroynni, tvey í Eysturoynni og eitt í Suðurstreymi. Hetta er góðkent í Landsskúlaráðnum og er nú farið til endaliga góðkenning í Landsstýrinum, upplýsir Hensar Ellingsgaard.

Landsskúlastjórinn sigur, at tann, sum verður settur í skipað tali- og hoyrilærarastarv, fer upp í lönarflokk 23 - 2, har sum yvirlærarar eisini eru.

Hann sigur, at Landskúlafyrisingin fer at heita á teir skúlar, har sum tey fólkin arbeiða, nú eru á skeiði, ella fáa sær ískoytsútbúgvingina til tvey ára serlæraraútbúgvingina, sum hann nevnr skeiðið, um at brúka kunnleika teirra í tann mun, tað er møguligt. hd